

Svaki od prohoda kroz dve pretpostavke „ako jedno jeste“ i „ako jedno nije“ prati jedan od pravaca značenja višestrukog izricanja onoga „jedno jeste“ i „jedno nije“, te time ukazuje na višeznačnost temeljnih pojmova filozofije i na nužnost utvrđivanja razlika značenja na kojima će posebno insitirati dijalog *Sofist* – kako se ne bi tvrdilo da je isto različito i različito isto, jer je to „... očitno početničko ispitivanje nekoga koji se tek prihvatio bića.“

U onome što sledi nećemo ulaziti u detaljnu analizu drugog dela dijaloga *Parmenid*, već ćemo istraći opšti smisao celine ovde sprovedene vežbe u bespućenju analizirajući prva dva prohoda prve pretpostavke “ako jedno jeste” i poslednja dva prohoda pretpostavka “ako jedno nije”.

Prvi prohod „ako jedno jeste“ (Parm. 137c3-142a8). Kao što smo već naznačili, svaki od prohoda dve pretpostavke podrazumeva sleđenje određenog smisla onoga jedno jeste/nije. Linija značenja višestrukosti iskazivanja onoga „jedno jeste“, koja se razmatra u prvom prohodu kroz prvu pretpostavku „ako jedno jeste“, je ona „samo jedno jeste“ – jedno kao ono samo, čisto jedno; odnosno, razmara se jedno koje je razrešeno svakog odnosa, osamljeno jedno koje isključuje sve drugo.

Ova linija značenja, koja se razmatra u prvom prohodu prve pretpostavke, može se razumeti kao Platonovo nastojanje da ukaže na krajnje posledice Parmenidove postavke o jednom-sve-biću. Platon ovde nastoji da pokaže šta sledi ukoliko se biće ne shvati kao jedinstvo, već kao samo jedno biće koje isključuje ono drugo (τό ἕτερον). Da se ovde ima u vidu Parmenid može dodatno biti potvrđeno time što su pojmovi koji ulaze u igru sa jednim (pre svega u prva